

JAARVERSLAG 2017

De stichting “Vrienden van St Francis Hospital Mutolere” is opgericht op 27 augustus 2008. Het jaar 2009 is het eerste volledige jaar, dat de Stichting heeft gefunctioneerd. Dit jaarverslag omvat het negende jaar van de Stichting.

ALGEMEEN

Het St Francis hospital in Mutolere is een katholiek ziekenhuis in het uiterste zuidwesten van Oeganda. Het is in 1957 als missieziekenhuis gesticht door de Zusters Franciscanessen van Breda.

Met een capaciteit van 220 bedden heeft het ziekenhuis niet alleen de zorg voor de lokale bevolking (200.000 mensen), maar ook voor de patiënten uit aangrenzend Congo, waaronder oorlogsslachtoffers, en Rwanda. Het ziekenhuis superviseert 10 gezondheidsposten in de regio.

Het personeel is bijna volledig Afrikaans. Naast de 4 Oegandese artsen is er een deel van het jaar een Nederlandse chirurg aanwezig op vrijwillige basis voor extra ondersteuning en scholing. Aan het ziekenhuis is een opleidingsinstituut voor verpleegkundigen en verloskundigen verbonden.

Het ziekenhuis in Mutolere

Doel van de Stichting is om de kwaliteit van de gezondheidszorg in het ziekenhuis en de regio te bevorderen en de levensstandaard te verbeteren.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit :

R.J. Vierhout, voorzitter
R.H. Schreve, secretaris
J.B.Brink, penningmeester
H.Kropff, lid
K.K. Mijnheer, lid
J.P. Snellen, lid

Adres :

Stichting “Vrienden van St. Francis Hospital Mutolere”

Lindeseweg 20, 7251 NS, Vorden E-mail : rschreve@gmail.com

leerlingverpleegkundigen

BESTUURSACTIVITEITEN

Het voltallige bestuur heeft op 25 juli de jaarvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering zijn de projecten van het afgelopen jaar en het financiële jaarverslag besproken. Tevens zijn de projecten voor het komende jaar vastgesteld. Katinka Mijnheer en Jaap Snellen treden toe tot het bestuur. In de volgende jaarvergadering zullen zij de functie van voorzitter en penningmeester overnemen van Ronald Vierhout en Jaap Brink.

ACTIVITEITEN IN MUTOLERE

Dit jaar zijn er weer een aantal Nederlandse chirurgen in het ziekenhuis werkzaam geweest. De chirurgische bezetting gedurende het jaar:

December 2016 en januari 2017: Dr Peter Reemst
Februari : Dr Jan Charbon
Maart en april : Dr Willem den Boer (orthopaedisch chirurg)
April tot en met juni : Dr Jaap Snellen

Naast behandeling van alle algemeen chirurgische afwijkingen worden operaties op het gebied van KNO, Kaakchirurgie, Orthopedie, Plastische Chirurgie en Urologie, voor zover mogelijk ook verricht. Wij zijn bijzonder verheugd dat ons artsen team door de komst van Willem orthopedische expertise ter beschikking kan stellen aan het ziekenhuis. Daarnaast heeft zijn vrouw Gertild den Boer- Winter als fysiotherapeute een belangrijke bijdrage geleverd aan het herstel van verschillende patiënten. Afwisselend zijn in het verleden consulten verricht in het regeringsziekenhuis in Kisoro. Door de slechte organisatie en gebrek aan voorbereiding in dat ziekenhuis is het helaas niet meer mogelijk deze consulten standaard te verrichten, behalve incidenteel op hun verzoek. Wel worden met enige regelmaat chirurgische patiënten uit dit ziekenhuis verwezen naar het St Francis Hospital. Hier kunnen dan de meeste patiënten adequate chirurgische zorg krijgen.

Door expertise in de hoofd-hals chirurgie heeft het St Francis ziekenhuis al jaren een centrumfunctie voor schildklierafwijkingen en worden veel patiënten uit het hele land voor operatieve behandeling verwezen. Het aantal trauma patiënten blijft toenemen, voornamelijk veroorzaakt door verkeersongevallen, omdat steeds meer wegen geasfalteerd zijn en dit, vaak onder invloed van alcohol, tot roekeloos rijden leidt. Het sign-nail programma, de operatieve behandeling door middel van een mergpen, voor onder en bovenbeen fractures is met succes gecontinueerd. Doordat deze operatie slechts in een paar ziekenhuizen in Oeganda kan worden verricht worden patiënten vanuit andere ziekenhuizen in de regio voor deze behandeling verwezen.

het werk in de operatiekamer

De leiding op de chirurgische afdeling is dit jaar in goede handen gekomen van een lokale verpleegkundige, nadat een andere ervaren krachten van de afdeling op verzoek van het management van het ziekenhuis begonnen zijn aan een opleiding tot tutor voor de verpleegkunde opleiding, die aan het ziekenhuis verbonden is.

De clinical officer , blijft een onmisbare kracht op de chirurgische afdeling
Hij is zeer gedegen en gemotiveerd en kan in de tijd, dat er geen chirurg is de afdeling goeddeels draaiende houden op het gewenste niveau. Op traumatologisch gebied heeft hij zich de afgelopen jaren zeer sterk ontwikkeld. Daarom is besloten om het project “operatieve behandeling van boven en onderbeen fractures “ doormiddel van de Sign-pen vorig jaar te introduceren.

Het Sedeco röntgentoestel, dat sinds 2 jaar goed functioneert, heeft er voor gezorgd, dat de kwaliteit van de foto's sterk is toegenomen. Het apparaat is eenvoudig en goed te bedienen door de röntgenstaf van het ziekenhuis.

ONDERWIJS

Van arts tot specialist :

Aan Oegandese artsen, die net uit de opleiding komen en in ons ziekenhuis werken, wordt de kans geboden om chirurgische vaardigheden onder begeleiding te leren. De nadruk ligt hierbij op de patiënten met een acute darmafsluiting en beklemde liesbreuk, doch bij bijna alle electieve operaties assisteren zij om verdere expertise op te doen. Zo mogelijk wordt een Oegandese arts een medische specialisatie aangeboden. Dit wordt gefinancierd met fondsen vanuit Nederland. Een van de voorwaarden is dat de arts zich verplicht om na de opleiding te werken in het St Francis ziekenhuis gedurende een tijd die minimaal gelijk is aan het aantal opleidings jaren.

Er zijn op dit moment drie algemeen artsen, die een opleiding tot specialist doen. In de loop van 2015 is een van deze artsen begonnen aan de opleiding tot chirurg in het universitair

ziekenhuis in Kampala. De Stichting heeft besloten om hem het benodigde studiegeld te lenen, met als voorwaarde dat hij dit geld terug betaalt, tenzij hij zich, na het voltooien van de opleiding, voor 3 jaar verbindt als chirurg aan het ziekenhuis in Mutolere.

Een van de andere artsen doet een door de Stichting gesponsorde opleiding tot chirurg en zal volgens afspraak na het beëindigen van de opleiding in 2020 in Mutolere komen werken. De derde arts volgt de opleiding tot gynaecoloog en is ook vanaf 2020 voor het St. Francis ziekenhuis beschikbaar.

Verpleegkundigen :

Een stafid volgt een advanced nursing opleiding voor intensive care verpleegkundige. In de loop van 2018 heeft hij zijn opleiding voltooid. Hij werkt inmiddels op de nieuwe ICU van de chirurgische afdeling.

Dit jaar is een verpleegkundige van de OK is de opleiding gestart tot anesthesie medewerker.

Coassistenten uit Gulu en van Mbarara universiteit hebben de mogelijkheid om een stage te lopen in ons ziekenhuis gedurende hun vakantie maanden. Over het jaar verspreid, in de tijd dat er een Nederlandse chirurg was, volgden Nederlandse coassistenten gedurende periodes van 8-12 weken stage. Hiervan deden sommigen een officiële tropenstage als onderdeel van de stage Sociale Geneeskunde, anderen deden een keuzecoschap chirurgie.

De Vrienden van Mutolere begeleiding van de bouwprojecten. De verbouwing van de chirurgische afdeling met nieuwe ICU is een omvangrijk project waar veel tijd en geld in is gaan zitten. Door onze kennis van de lokale situatie in Mutolere, in dit jaar steeds meer betrokken bij het uitwerken en begeleiden van de projecten, die door de “Zusters van Breda” worden voorgesteld en gefinancierd.

De bouw en verbouwingen en andere projecten, die via de Stichting verlopen, gaan in nauw overleg met het management van het ziekenhuis.

Bouwoverleg tussen Gertild en Willem den Boer met het management

Lijst van projecten, die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd :

- 2008 - verbetering van het ziekenhuis laboratorium door aanschaf van meerdere apparaten voor bloedonderzoek en bacteriologisch onderzoek, ijskasten en meubilair.
- opleiding van Oegandese laboratorium medewerkers in Emmen
- 2009 - Renovatie van de zaal voor de afdeling Gynaecologie en de aanbouw van een goede verpleegpost en behandelkamer voor deze afdeling.
- ontwikkeling en inrichting van een speelkamer voor langdurig zieke kinderen.
- 2010 - verbouwing van een vleugel van de chirurgische afdeling(B afdeling), zaal voor 6 bedden met toilet en douche, 3 éénpersoonkamers met sanitair en kantoren voor de verpleegkundige staf
- 2011 - verbouwing van toiletgebouw voor de verpleegkundige staf en beddenopslagruimte en warmwatervoorziening door middel van een solar boiler.
- 2012 - verbouwing van de chirurgische A afdeling voor 6 patiënten en toilet en douche. Deze afdeling was aanvankelijk bedoeld als isolatieafdeling, maar werd zo vaak in beslag genomen door een overload aan chirurgische patiënten, dat er een oplossing is gevonden om de isolatieafdeling onder dak te brengen bij de interne afdeling.
- 2013 - verbouwing van de oude isolatie afdeling tot een dagopvang voor de kinderen van Ziekenhuismedewerkers
- aanschaf van twee mobiele röntgentoestellen
- 2014 - verbouwing van een vleugel van de interne afdeling tot nieuwe isolatieafdeling
- bouw van 6 stafhuizen voor vaste medewerkers van de verpleegkundige staf
- 2015 - inrichting van de nieuwe isolatieafdeling
- aanleg buitenkeukens, dakgoten en plaatsing van regentonnen bij de vorig jaar nieuw gebouwde stafhuizen
- verbouwing van de verblijfruimtes op het ziekenhuis terrein voor de familieleden van de patiënten
- 2016 - het sign-pen project voor operatieve behandeling van boven en onderbeen fracturen
- begin renovatie van de chirurgische afdeling dmv uitbreiding van verpleegafdeling, realisatie van een intensive care afdeling voor 4 patiënten en een nieuwe verpleegpost en educatieruimte
- mede financiering van opleidingen van Oegandese artsen tot chirurg en specialistische verpleegkundige opleidingen

PROJECTEN EN ACTIVITEITEN 2017

- Voortzetting van de verbouwing van de chirurgische afdeling, zowel dmv renovatie en uitbreiding van zowel de mannen als vrouwen afdeling, voltooiing van de intensive care afdeling, nieuwe verpleegpost en educatie-ruimte.
Deze verbouwingen zijn mogelijk gemaakt met financiering door de Wim van Meyel Stichting en “de Zusters van Breda”. Op de nieuwe intensive care afdeling konden met giften van de Stichting HAND uit Zutphen de noodzakelijke apparatuur zoals monitors, zuurstofapparaten, afzuigapparatuur, ICU brancard etc. worden aangeschaft.
- Renovatie van de radiologie afdeling met sponsoring door “de Zusters van Breda”
- Financiële ondersteuning van verschillende opleidingen : twee algemeen artsen tot Specialist (een chirurg en een gynaecoloog), een intensive care verpleegkundige, een anesthesie verpleegkundige. De financiering wordt mogelijk gemaakt door giften van “MMC helpt” en Elise J.H. Spykman Stichting (zie het financieel verslag 2017)
- Nieuwe behandeling van ernstige en diepe wonden door middel van VAC therapie.
Bij deze patiënten wordt over de wond een vacuümverband aangelegd, een zeer intensieve behandeling, waarbij de wond veel sneller schoon wordt en kan genezen. Het nadeel is dat zowel de verbanden als de vacuümpomp duur zijn en voor slechts een klein aantal patiënten budget beschikbaar is. In verband hiermee zal de Stichting in samenwerking met een Oegandees medisch, verpleegkundig en technisch team lokale mogelijkheden voor VAC therapie onderzoeken.
- Orthopedische expertise door de komst van een Nederlandse orthopeed en fysiotherapie door een Nederlandse fysiotherapeute, die naast de behandeling ook veel aandacht heeft gegeven aan onderwijs op dit gebied aan de lokale staf.
Stichting Lamento heeft geld voor de aanschaf van revalidatiematerialen zoals rolstoelen en krukken ter beschikking gesteld.
- Bijscholing van een van de chirurgen tijdens de jaarlijkse Sign-pen conferentie in Amerika voor de operatieve behandeling van fractures, waarna deze kennis kon worden gedeeld met de lokale artsen en clinical officer. Dit is het tweede jaar, dat deze nieuwe operatie techniek in Mutolere werd toegepast.
Drie en twintig patiënten werden dit jaar geopereerd, waarvan de helft bij een fractuur in het bovenbeen en de anderen bij een onderbeenfractuur. Er waren geen ernstige complicaties. De Sign organisatie verlangt een goede follow-up van de patiënten. In dat geval worden pennen en schroeven gratis vervangen. Voor een aantal patiënten, die ver weg wonen is follow-up problematisch. Dit heeft consequenties voor de vervanging van de pennen en schroeven. Een oplossing wordt gezocht om het voor deze patiënten aantrekkelijker te maken om naar het ziekenhuis te komen voor onderzoek.
- In april en mei is een medisch technicus uit het Gelre ziekenhuis voor 5 weken in Mutolere geweest. In die periode heeft hij veel hoognodige reparaties aan defecte apparaten verricht (röntgen, echo, diathermie apparaten, OK lampen) en een waterzuivering installatie op zonne-energie opgezet. Daarnaast heeft hij twee ziekenhuis medewerkers opgeleid om de meest basale reparaties te verrichten na zijn vertrek. De kosten voor reis en verblijf geschonken door de Stichting Edgar Donckerfonds zijn lager dan begroot. Dit

maakt het mogelijk om hem in 2019 nogmaals naar Mutolere te laten komen.

Echoapparaat in gebruik

In december 2016 hebben we een vergadering georganiseerd, waarbij alle betrokken artsen en partners en verpleegkundigen waren uitgenodigd om de stand van zaken en nieuwe plannen te bespreken. Dit bleek een zeer vruchtbare bijeenkomst te zijn, waar alle ideeën zijn samengevoegd en getoetst. In vervolg op dit overleg is een vier jarenplan vanuit de Stichting voor het St Francis ziekenhuis gemaakt.

ONDERWIJS PROJECTEN OP DE CHIRURGISCHE AFDELING EN OPERATIEAFDELING

- Voedingsvoorlichting aan familie van de patiënten op zaal.
Voorlichtingsbijeenkomsten en klinische lessen over wondverzorging, fractuur behandeling met tractie, steriliteit en hygiëne, pijnbestrijding, postoperatieve zorg, management en organisatie.
- Het project “speelkamer”, dat in 2008 is opgezet, waarbij langdurig zieke kinderen speltherapie krijgen of in de speelkamer bij de kinderafdeling of op zaal voor bedlegerige kinderen loopt goed. Het hoofd van de kinderafdeling heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om de speelzaal een aantal dagdelen per week te bemannen.

Op de terugweg van de speelkamer

PROJECT OM DE LEVENSSSTANDAARD IN DE OMGEVING TE VERHOGEN

In 2010 heeft de Stichting, met donaties, de opleiding van 14 weeskinderen op zich genomen. Deze weeskinderen, 12 meisjes en 2 jongens, hebben gedurende 4 jaar middelbare schoolopleiding op 2 verschillende scholen in Mutolere gevolgd.

Inmiddels hebben alle kinderen hun schoolopleiding voltooid en heeft de Stichting bijna alle kinderen een vervolgopleiding laten volgen. Diegenen, die een administratieve opleiding na school hebben gedaan, hebben deze opleiding ook afgerond. Op dit moment financieren we nog 3 meisjes en 1 jongen in hun 3 jarige opleiding tot verpleegkundige. Deze opleidingen worden begin 2018 afgerond.

De stichtingsleden zien er op toe, dat geoordeelde donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel.

NIEUWE PROJECTEN 2018

- Het aantrekken van een clinical officer voor de orthopaedie en traumatologie van buiten of zelf een 2e orthopaedic officer opleiden.
Het is duidelijk dat de werkbelasting mede door het goed lopende Sign-pen project voor één clinical officer te hoog is. Daarom is de komst van een 2e clinical officer zeer gewenst. Naast de kosten van opleiding van een nieuwe orthopaedic officer zal ook geïnvesteerd worden in verdere bij en nascholing van de huidige clinical officer.
Het bedrag wordt geschonken door het Maxima Medisch Centrum uit het toegezegde opleidingsfonds "MMC Helpt" voor het ziekenhuis in Mutolere.

-Vervolg van de opleiding tot chirurg en gynaecoloog van twee algemeen artsen, waarbij een overeenkomst tussen het ziekenhuis en deze arts is gemaakt, dat hij 5 jaar in Mutolere zal blijven na de opleiding.
De verwachte kosten (2017 tot en met 2020) zijn toegezegd door de Stichting Elise J.H.Spykman.

-Voltooing van de verbouwing van de chirurgische afdeling en ICU in 2018

- Laparoscopie cursus (gasloze laparoscopie) in India voor de Oegandese gynaecoloog.
Het is de bedoeling dat in Oeganda deze methode meer aandacht krijgt. Er zullen komende jaren workshops georganiseerd worden. De chirurgen van de Stichting en artsen uit India worden hierbij betrokken en vanuit de wetenschappelijke hoek de universiteiten van Maastricht en Leeds.
Een groot deel van de kosten van deze bijscholing, inclusief de reis, wordt betaald door de stichting MMC Helpt. De Oegandese gynaecoloog en het ziekenhuis zullen eveneens een deel bijdragen.

Met opmerkingen [MO1]: Dit was in 2018

- In 2018 zijn de contacten tussen de “Zusters van Breda” en de Stichting geïntensiveerd. De huidige actieve Mutolere gangers hebben door hun kennis ter plaatse advies kunnen geven en prioriteiten kunnen vaststellen voor de Zusters welke projecten zinvol zijn en voorrang behoeven. Doordat de Zusters jaarlijks een groot bedrag hiervoor ter beschikking willen stellen zijn er plannen voor meerdere projecten.
Voor het solar systeem voor de energievoorziening van het ziekenhuis is een lokale werkgroep gevormd, die voortvarend aan de slag is gegaan.
Er zijn verder plannen om :
- 1 : de entree van het ziekenhuisterrein te vernieuwen,
 - 2 : de sterk verouderde afdeling interne geneeskunde te vernieuwen,
 - 3 : een nieuwe wasmachine voor de grote hoeveelheid linnengoed van het ziekenhuis aan te schaffen.
 - 4 : nieuwe meubels voor de verblijven van de verpleegkundigen in opleiding te schenken
 - 5 : nieuwe pitlatrines voor de familie van de patiënten te bouwen

Het bestuur hecht er grote waarde aan om de donateurs, die het afgelopen jaar een bijdrage hebben gegeven, van harte te bedanken voor hun steun.
Dankzij hen is het mogelijk geweest om een aantal projecten te realiseren.
De stichtingsleden zien er op toe, dat donaties volledig worden besteed aan het daarvoor bestemde doel. Doordat onze Stichting een kleinschalige organisatie is, die alleen met vrijwilligers werkt, komt na aftrek van beperkte administratieve kosten het geld volledig ten goede aan de doelen, waarvoor de Stichting zich inzet.

R.H.Schreve, secretaris

december 2018